

Strateško planiranje i integrirano lokalno upravljanje Vrbovcem

---

Vrbovec, 13. lipnja 2015.

Prof. dr. sc. Ivan Koprić

Razvoj lokalne samouprave u Europi

- ❑ Razvojni put: Engleska, Francuska i Belgija, germansko područje
  - ❑ Vertikalna dioba vlasti: pravo na autonomno političko odlučivanje u nekom krugu poslova lokalnog značaja
  - ❑ Poziv na koncepciju prirodnog prava, ali u suvremeno doba druge koncepcije: politička decentralizacija i supsidijarnost
  - ❑ Europska povelja o lokalnoj samoupravi 1985., Europska okvirna konvencija o prekograničnoj suradnji 1980., itd.
  - ❑ Modeli: engleski, francuski, germanski, skandinavski
  - ❑ Harmonizacija pod utjecajem VE i EU standarda
  - ❑ Noviji naponi oko regionalne samouprave; EU regionalna politika i nacionalni odaziv
-

Uloge lokalne samouprave

- **Upravna:**
    - Približavanje državnih tijela i poslova lokalnim sredinama
    - Dostupnost javnih usluga i lakši kontakt
    - Jače naglašena u centralistički organiziranim zemljama
    - Skučena autonomija
    - Jak utjecaj i nadzor državnih upravnih organa
    - Lokalni dužnosnici podređeni vladi
    - Službenici imaju status državnih službenika
    - Subvencije iz državnog proračuna
  - **Politička:**
    - Izražavanje i agregiranje interesa lokalnog stanovništva
    - Specifičnost lokalnih interesa naspram zajedničkih (državnih, centralnih)
    - Dioba vlasti, lokalne, regionalne, državne, europske
    - Participacija građana je lakša na lokalnoj razini
    - Nacionalizacija lokalne politike obesmislije lokalnu samoupravu
-

Uloge lokalne samouprave

- **Socijalna:**
  - Lokalna solidarnost i socijalna zaštita
  - Lokalna socijalna država
  - LSmp preuzima odgovornost za niz društvenih, sigurnosno-zaštitnih i drugih javnih službi, pa i bar dio njihovih troškova
- **Ekonomska:**
  - Teritorijalne konsolidacijske reforme 1960-ih i 1970-ih već su išle za efikasnošću i jačanjem lokalnih jedinica
  - Menadžerske reforme od 1980-ih
  - Lokalna samouprava kao ekonomsko-financijski problem, a onda kao orijentacija na ekonomske vrijednosti, rast i razvoj
  - Regionalni, lokalni, urbani, ruralni razvoj
- **Ekološka:**
  - Iscrpljivanje prirodnih resursa
  - Kapacitet apsorpcije otpada
  - Posljedice prekomjernog zagađivanja
  - Dugoročno održiv razvoj: štedi resurse, manje napreže okoliš

Integrirano lokalno upravljanje

- ❑ Tradicionalni i novi poslovi za koje se odgovornost dijeli među razinama javne vlasti
- ❑ Od vertikalne diobe vlasti prema višerazinskom upravljanju (multi-level governance, European governance)
- ❑ Integrirano lokalno upravljanje omogućava integrirano pružanje lokalnih usluga, integrirani razvoj, integrirano vođenje lokalnih politika (governance, joined-up gov.)
- ❑ Faktori koji otežavaju integrirano lokalno upravljanje:
  - Preširoki preneseni djelokrug radi čega se jedinica bavi samo njime
  - Pretjerana mreža državnih tijela, agencija, ustanova i poduzeća na teritoriju jedinica lokalne samouprave
  - Premali opseg stanovništva i teritorija
  - Premali kapacitet jedinica (personalni, organizacijski, financijski)
  - Komplementarni stupnjevi jedinica (poput županija); stupnjevanje
  - Zakonska obveza osnivanja lokalnih organizacija i tijela
  - Uključivanje drugih aktera u obavljanje lokalnih poslova, nevladinih (civilnih) organizacija, socijalno poduzetništvo, pogotovo ako su i same te organizacije teritorijalno organizirane (Crveni križ, HAK...)
- ❑ Povezano sa strateškim planiranjem

Vrbovec – razvoj i povezivanje

- Što je Vrbovec u prostornom smislu? Naselje Vrbovec, Grad Vrbovec u svojim sadašnjim granicama ili šire područje? Što bi se moglo koristiti u identitetskom smislu? Znamo li uopće što sve imamo na ovom području? Možemo li stvoriti nešto što ne postoji, što „nemamo“?
- Što je Vrbovec u institucionalnom smislu? Gradonačelnik i Vijeće? Gradski upravni odjeli? Gradske ustanove i trgovačka društva? Što točno? Da li ono što formalno ne spada u gradske institucije nije važno za Grad i šire područje? Ako ipak jest, kako to integrirati, voditi? Ima li mogućnosti unaprijediti?
- Strateško planiranje za razvoj, uz održavanje ekoloških standarda, korištenje prednosti prostora u širem smislu
- Uloga neposredno biranog načelnika; i rizici
- Ljudski i organizacijski potencijal i njegova ograničenja
- Projekt integriranog lokalnog upravljanja: mapiranje, analiza, informiranje, sporazumijevanje, povezivanje, umrežavanje, spajanje

Vrbovec – institucije

- ❑ Gradska uprava: 4 tijela, 16 profesionalnih službenika i namještenika, gradonačelnik
- ❑ Pučko otvoreno učilište – 11
- ❑ Dječji vrtić – 31
- ❑ Narodna knjižnica – 3
- ❑ Turistička zajednica – 1
- ❑ Radio-Vrbovec -
- ❑ Komunalac – 48
- ❑ Plin – 11
- ❑ Vodoopskrba i odvodnja – 23

Ukupno: 17 + 46 + 82 / 145

- ❑ Ispostave ministarstava, ureda državne uprave u Zgb županiji, drugih državnih upravnih tijela, tijela Zgb županije (npr. Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša), HZZO, HZMO, HZZ, isp. Doma zdravlja Zgb županije, Zavoda za javno zdravstvo, Zavoda za hitnu medicinu, Centar za socijalnu skrb (16), osnovne škole, Srednja škola Vrbovec, isp. HZ poljoprivrednu savjetodavnu službu...
- ❑ Koncesionirane javne službe, regulirane profesije, civilno društvo...

Vrbovec – do 2020.

- Realni i promišljeni ciljevi – SMART (*Specific* – target a specific area for improvement; *Measurable* – quantify or at least suggest an indicator of progress; *Assignable* – specify who will do it; *Realistic* – state what results can realistically be achieved, given available resources; *Time-related* – specify when the result(s) can be achieved)
- Napori za uspostavom integriranog lokalnog upravljanja
- Vanjske okolnosti koje mogu utjecati (Strategija razvoja javne uprave; politička opredjeljenja; utjecaj vanjskih aktera, posebno EU)
- Projektni zadatak; značajni menadžerski napor; kontinuitet; uvažavanje i partnerstvo; stalno periodično praćenje i evaluacija
- Joined-up Local Governance in the Town of Vrbovec